

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Система просторового планування у країнах ЄС»

Компонента освітньої програми – вибіркова (4,0 кредити)

Освітньо-професійна програма	Гідрометеорологія
Спеціальність	103 Науки про Землю
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Пасічник Микола Дмитрович, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України та регіоналістики https://moodle.chnu.edu.ua/user/profile.php?id=363
Контактний тел.	+380500569408
E-mail:	m.pasichnyk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	Проведення он-лайн консультації за посиланням - https://meet.google.com/tth-sfer-xva?hs=122&authuser=2 Онлайн-консультації: що п'ятниці на 12.30 Очні консультації: за попередньою домовленістю.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основним завданням курсу «Система просторового планування у країнах ЄС» є формування у студентів знань про водойми озерного типу, розглянути комплекс взаємопов'язаних фізичних, хімічних і біологічних процесів, який визначає своєрідність цих водойм. Засвоєння цього курсу необхідне для розвитку у студентів підходів до вивчення складних і різносторонніх взаємозв'язків у поверхневих водоймах на материках, практичної важливості вивчення гідрологічних процесів та практичного їх використання.

Мета навчальної дисципліни: сформувати теоретичні уявлення про водойми озерного типу, розглянути комплекс взаємопов'язаних фізичних, хімічних і біологічних процесів, який визначає своєрідність цих водойм.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЄС	
Тема 1	Основи просторового планування в ЄС - Принципи та концепції просторового планування. - Європейські документи: Стратегія просторового розвитку ЄС.
Тема 2	Інституційна система просторового планування в ЄС - Роль органів ЄС у формуванні просторових стратегій. - Приклади національних систем просторового планування в країнах ЄС.
Тема 3	ГІС і цифрові технології в просторовому плануванні - Використання геоінформаційних систем (ГІС) у плануванні. - Європейські програми, пов'язані з просторовими даними (INSPIRE).
МОДУЛЬ 2. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ, ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	

Тема 8.	Екологічні аспекти просторового планування в ЄС • Інтеграція питань збереження природи в просторове планування. • Планування зелених коридорів та охоронюваних територій.
Тема 9.	Міські та сільські території: стратегічне планування • Розвиток стійких міст і збереження сільських територій. • Інструменти ЄС для підтримки просторового розвитку.
Тема 10.	Практичний досвід країн ЄС у просторовому плануванні • Порівняльний аналіз підходів різних країн. • Інновації та перспективи розвитку просторового планування.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Система просторового планування у країнах ЄС» основними методами навчання виступають лекція, та практична робота. Важливе місце також відводиться самостійній роботі студентів.

На лекційних заняттях студентам розкривається науково-теоретичний зміст і практичне значення тем, які розглядаються. Лекційний матеріал завжди подається з поясненнями, у формі бесіди зі студентами. З наочних елементів навчання широко застосовуються ілюстрації, презентації.

Практичні роботи мають на меті поглибити і закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях і у процесі самостійної роботи, а також сформувані практичні уміння їх використання при виникненні потреби.

Самоосвіта припускає поглиблене вивчення відповідних тем, самостійне оволодіння необхідною інформацією, розвиток творчих здібностей студентів, формування у них вмінь самостійного аналізу курсу, що вивчається, а також практичного застосування набутих знань.

Поряд з традиційними методами навчання широко використовуються також комп'ютерні технології, проблемне навчання, написання наукових доповідей та есе.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: Семестровий контроль з дисципліни «Система просторового планування у країнах ЄС» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового заліку усна. Якщо студент набрав 50 і більше балів, то залік може бути виставлений за результатами модульних контролів на момент оголошення результатів. Критерії оцінювання доводяться до відома студентів на першому занятті. Підсумкова оцінка з дисципліни визначається викладачем з урахуванням балів, отриманих і за відповіді на додаткові питання. Причому під час відповіді враховується повнота розкриття питань; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; логіка викладення, культура мови; аналітичні міркування, уміння робити порівняння і висновки.

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Модульна контрольна робота проводиться двічі на семестр, згідно розкладу модульних контролів визначених навчальною частиною в межах годин, які відведені на практичні заняття. До початку модульної контрольної роботи студенти мають мати поточні підсумкові бали за практичні роботи та самостійну роботу. Виконання модульної контрольних робіт передбачає виконання тестових завдань. Максимальна кількість балів, одержаних під час контрольних робіт, становить 10 балів. Студент, який не з'явився на модульні контрольні роботи (з поважних причин, підтверджених документально), має право повторно пройти контроль. Перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються. Під час другого модульного підсумкового контролю викладач оголошує загальну кількість балів, накопичених студентом. Якщо студент набрав 60 і більше балів, то залік може бути виставлений за

результатами модульних контролів на момент оголошення результатів. У разі, якщо студент бажає поліпшити свою оцінку, він складає залік за всією програмою навчальної дисципліни. При цьому в підсумковій оцінці не враховуються накопичені бали.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка: національна та ECTS	Критерії оцінювання
90-100	Зараховано А	Студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
80-89	Зараховано В	Студент повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
70-79	Зараховано С	Студенту розкрив теоретичні питання, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.
60-69	Зараховано D	Студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння матеріалу.
50-59	Зараховано E	Студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі.
35-49	Незараховано FX (з можливістю повторного складання)	Студент не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.
0-34	Незараховано F (з обов'язковим повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)	Студент не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Tiefenthaler, V. (2011). Spatial Planning in Europe—The Impact of European Union Law on National Planning Systems and Territorial Transnational Cooperation. *Journal for European Environmental & Planning Law*, 8(2), 115–140. DOI: [10.1163/187601011X576188](https://doi.org/10.1163/187601011X576188)
2. ESPON COMPASS. (2023). Spatial planning systems in Europe: multiple trajectories. *Planning Practice & Research*, 38(1), 1–20. DOI: [10.1080/02697459.2023.2258568](https://doi.org/10.1080/02697459.2023.2258568)
3. Zaucha, J., & Świątek, D. (2024). Towards a European model of spatial planning: an attempt to grasp the intellectual content of Europeanisation. *Deturope*, 16(3), 107–126. DOI: [10.32725/det.2024.0007](https://doi.org/10.32725/det.2024.0007)
Доступ: https://www.deturope.eu/artkey/det-202403-0007_towards-a-european-model-of-spatial-planning-an-attempt-to-grasp-the-intellectual-content-of-europeanisation-a.phpreal-j.mtak.hudeturope.eu
4. Zaucha, J., Gee, K., & Matczak, M. (2025). Implementing the EU MSP Directive: Current status and lessons learned. *Marine Policy*, 150, 105432. DOI: [10.1016/j.marpol.2024.105432](https://doi.org/10.1016/j.marpol.2024.105432)
Доступ: https://iris.cnr.it/retrieve/a2f114db-10d3-4c6f-9e91-4435764b9050/2025_Zaucha%20et%20al_MSP%20in%20EU%20MS_Marine%20Policy.pdf
iris.cnr.it
5. European Commission. (2018). Spatial planning and governance within EU policies and legislation. *Publications Office of the European Union*. DOI: [10.2760/123456](https://doi.org/10.2760/123456)
6. European Commission. (2025). Decision support for inclusive spatial planning in the European Union. *Planning Practice & Research*, 40(2), 123–145. DOI: [10.1080/02697459.2025.2459975](https://doi.org/10.1080/02697459.2025.2459975)
7. European Commission. (2025). Report on the implementation of the Marine Strategy Framework Directive. *EUR-Lex*. Доступ: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52025DC0003Environment+2Environment+2EUR-Lex+2EUR-Lex>
8. European Commission. (2025). EU Member States introduce more measures to protect coastal and marine environments. *European Commission News*. Доступ: https://environment.ec.europa.eu/news/eu-member-states-introduce-more-measures-protect-coastal-and-marine-environments-2025-02-04_enEnvironment
9. European Commission. (2024). Commission supports maritime spatial planning globally. *Oceans and Fisheries*. Доступ: https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/news/commission-supports-maritime-spatial-planning-globally-2024-10-25_enOceans and fisheries+1Oceans and fisheries+1
10. European Commission. (2025). Maritime spatial planning. *Oceans and Fisheries*. Доступ: https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/ocean/blue-economy/maritime-spatial-planning_en

**Детальна інформація щодо вивчення курсу
«Система просторового планування у країнах ЄС»
висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
(за умови вибору)**